

COMMISSIE WERKTIJDENMODALITEITEN SECTOR POLITIE

Gegevens

Bevoegd gezag : Dienst @ i.o.
Naam ambtenaar : De heer @

Datum 12 mei 2014

Advies betreffende het voorgenomen besluit tot afwijzing van het verzoek van: De heer @.

De Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie (verder: Commissie) geeft het navolgende advies over het voornemen van het bevoegd gezag om de aanvraag tot wijziging van de werktijdenmodaliteiten van de heer @ (verder: ambtenaar) af te wijzen.

I VERLOOP VAN DE PROCEDURE

De ambtenaar is werkzaam voor de Dienst @ i.o. met een dienstverband van 38 uur per week. De ambtenaar heeft met de "overeenkomst werktijdenmodaliteit Landelijke Eenheid" d.d. 1 september 2013 het bevoegd gezag verzocht om toekenning van een negen uren werktijdenmodaliteit met een onbeschikbaarheid op woensdagen en zaterdag van 00.00 tot 24.00 uur.

Het bevoegd is voornemens het verzoek af te wijzen, voor zover het de onbeschikbaarheid op zaterdag van 00.00 tot 24.00 uur betreft.

Het verzoek d.d. 12 november 2013 om advies over de voorgenomen afwijzing van het verzoek om wijziging van de werktijdenmodaliteit van de ambtenaar is bij het secretariaat van de Commissie ontvangen op 19 november 2013.

Over de organisatie en de plaats van de ambtenaar kan het volgende worden opgemerkt:

De Dienst @ voert persoonsbeveiligingswerkzaamheden uit. @ bestaat uit 3 eenheden van elk 120 fte die elk een eigen werkgebied hebben t.w.: hoge dreiging, algemene dreiging en Koninklijke beveiliging. De opdrachten kunnen incidenteel of permanent zijn, in het centrale of decentrale domein zijn. De opdrachtverstrekking is informatiegestuurd, wat inhoudt dat de overheid op enig moment besluit tot de maatregel van persoonsbeveiliging die door DB&B uitgevoerd moet worden.

De ambtenaar wil zijn werktijdmodaliteit wijzigen naar:

een negen uren werktijdenmodaliteit volgens het schema van 4 werkdagen per week met een onbeschikbaarheid op woensdag van 00.00 tot 24.00 uur en zaterdag van 00.00 tot 24.00 uur.

Het bevoegd gezag heeft de voorgenomen afwijzing in reactie in de brief d.d. 27 december 2013 toegelicht. Het bevoegd gezag voert, kort samengevat, de volgende argumenten aan:

- a. Met capaciteitsmanagement worden per jaar en per periode de opkomstmomenten en alle afbreekbare en niet afbreekbare werkzaamheden in beeld gebracht. In een prognosetool worden de werkzaamheden verwerkt, waarbij geen aannames worden ingevoerd, wat betekent dat alleen rekening is gehouden met werkzaamheden die zeker zijn. Het toekennen van een werktijdenmodaliteit met meerdere onbeschikbaarheden maakt dat er onvoldoende personeel is op de onbeschikbare dagen, waardoor de opgedragen werkzaamheden niet met inachtneming van regelgeving (Arbeidstijdenwet) kunnen worden verricht. Afwijken van de minimale inzet is bij persoonsbeveiliging in principe evenmin een optie;
- b. Noch op het moment van de opdrachtverstrekking, noch op het moment van uitvoering heeft DB&B invloed. Dit gegeven dwingt tot maximale efficiency bij keuzes van inzet en middelen en vereist dat de noodzakelijke flexibiliteit niet in gevaar komt. Meervoudige onbeschikbaarheden per aanvrager belemmeren de noodzakelijke flexibiliteit voor de inzet van beschikbare deskundigheden en een evenredige verdeling van werkdruk. Ook wordt daardoor de mogelijkheid beperkt om verzoeken om verlof/vrije tijd te honoreren;
- c. Tussen de drie eenheden van @ wordt, waar mogelijk, samengewerkt. Buiten @ beschikt de Politie niet over persoonsbeveiligers, zodat samenwerking met andere diensten niet mogelijk is;
- d. Met de ambtenaar is gesproken. Daarbij zijn de belangen van de ambtenaar en de dienst afgewogen en is naar andere mogelijkheden gezocht. De ambtenaar heeft vastgehouden aan het oorspronkelijke verzoek;
- e. Gedetailleerde informatie over jaarplannen ter verdere onderbouwing van het standpunt van het bevoegd gezag, wil het bevoegd gezag, indien nodig, bij voorkeur mondeling delen met de Commissie.

De ambtenaar heeft op 23 december 2013 aan de Commissie een reactie gegeven op de voorgenomen afwijzing van zijn werktijdenmodaliteit . Een korte samenvatting daarvan is:

- a. Ten aanzien van de door het bevoegd gezag geschetste aard van de werkzaamheden, die dwingt tot een maximale efficiëntie, stelt de ambtenaar dat het bevoegd gezag verlofaanvragen ver van te voren afwijst zonder daarop capaciteitsmanagement te plegen; dit om een buffer te scheppen. Hierdoor kan de dagplanning op het laatste moment werknemers verlof geven. Door dit "bufferen" kan minder worden voorzien in verlof- en/of modaliteitsverzoeken;
- b. De verklaring van het bevoegd gezag, dat toewijzing van meerdere modaliteiten kan leiden tot een afwijking van de minimale inzet bij een beveiligingsopdracht, acht de ambtenaar een planningsprobleem c.q. een organisatorisch probleem, omdat bij sommige projecten stelselmatig meer personeel wordt ingepland;
- c. De stelling van het bevoegd gezag dat de werkdruk in weekenden slechts marginaal minder is in vergelijking met de andere dagen van de week, bevreedt de ambtenaar omdat volgens dagroosters op zaterdagen meer werknemers vrij worden gepland. Het bevreedt de ambtenaar temeer daar aan hem in een gesprek is voorgesteld om zaterdag en twee woensdagen als modaliteit te nemen (de andere woensdagen zouden dan via het BVCM kunnen lopen). Hieruit leidt de ambtenaar af dat er een eenzijdige afspraak bestaat, inhoudende dat maar één modaliteit wordt toegekend. Dit voorstel van het bevoegd gezag is

afgewezen door de ambtenaar om reden dat het niet bijdraagt aan rust en aan een herkenbaar roosterpatroon;

- d. De ambtenaar deelt niet de mening van het bevoegd gezag dat rekening is gehouden met zijn belang, omdat nooit is gevraagd naar de redenen van zijn modaliteitsverzoek.

Het verzoek is behandeld in de zitting van de Commissie d.d. 12 mei 2014. De Commissie bestond uit: de heer J. Stuitje (voorzitter), de heer C. Kouwenhoven (lid), de heer W. Vleeming (lid). De heer P. Wesdorp was als deskundige aan de Commissie toegevoegd. De Commissie werd bijgestaan door de heer J. Aarts (secretaris).

De ambtenaar is ter zitting in persoon verschenen.
Namens het bevoegd gezag is verschenen de heer @.

II VERSLAG HOORZITTING d.d. 12 mei 2014

De voorzitter geeft iedereen de gelegenheid om zich voor te stellen. Vervolgens geeft de voorzitter een overzicht van de stukken die het dossier bevatten. Daarna wordt aan partijen de gelegenheid geboden om hun standpunten toe te lichten en om vragen van de Commissie te beantwoorden.

De ambtenaar vindt dat de communicatie over de gang van zaken geen voldoende verdient. De voorzitter wijst erop dat er een voorlopig besluit is genomen en geeft aan dat dit niet van invloed is op de behandeling van de onderhavige zaak.

De ambtenaar zet uiteen dat in 2010 mondeling afspraken zijn gemaakt over laat/vroeg werken met het oog op zijn woon-werkverkeer. De Arbeidstijdenwet (Atw) was voor hem aanleiding om overleg te initiëren met het plaatsvervangend diensthoofd met als resultaat: een persoonlijk rooster maken voor bespreking met de teamleider. In dit kader zijn afspraken gemaakt over het gebruik van BVCM. In de praktijk werden verzoeken om verlof in het weekend echter steeds afgewezen. Daarom heeft bezwaarde het voorliggende modaliteitsverzoek gedaan.

De heer @ meldt dat met de invoering van capaciteitsmanagement een beter beeld is verkregen wat verantwoord kan en niet kan. Duidelijk is dat de gevraagde modaliteit op woensdagen kan, dit in tegenstelling tot de zaterdag. Verder zegt hij te herkennen, respectievelijk gevoel te hebben, bij wat de ambtenaar naar voren heeft gebracht over laat/vroeg. Hij wijst er echter op dat een dergelijke constructie niet meer kan, omdat dit strijdig is met de Atw. De ambtenaar brengt in dat daarom is gesproken over een persoonlijk rooster dat enerzijds rekening houdt met de grilligheden in het werk en anderzijds met de gezinsituatie van de ambtenaar.

De heer Kouwenhoven informeert naar het resultaat van het overleg met de teamleider, waarvan sprake is in de email van het bevoegd gezag d.d. 23 december 2013. De heer @ geeft aan dat het bevoegd gezag verlof toekent daar waar het mogelijk is. De ambtenaar meldt dat 80% van zijn verlofverzoeken via BVCM worden gehonoreerd. Hij voegt hieraan toe met zijn modaliteitsverzoek meer zekerheid te beogen.

De heer @ geeft aan dat de eenheid 200 modaliteitsverzoeken voor 2014 heeft gekregen. Na gesprekken hebben 175 medewerkers het verzoek aangepast en 25 medewerkers niet of nauwelijks.

Hij stelt dat toekennen van de ingediende verzoeken tot gevolg heeft dat de leiding met betrekking tot de inzet van werknemers afhankelijk is van de medewerking van de ambtenaar, immers de toekenning leidt tot structurele onbeschikbaarheden.

De heer Wesdorp zet uiteen dat een modaliteit van 00.00 tot 24.00 uur leidt tot een blokkade van 32 uur en daardoor tot roosterdruk bij collega's en tot het in gedrang komen van de cao-afspraken over evenredige verdeling. Naar aanleiding hiervan brengt de ambtenaar in dat hierover met collega's is gesproken en dat uit die gesprekken is gebleken dat zij geen problemen hebben met zijn modaliteitsverzoek. In dit verband wijst de ambtenaar op het bijzondere, niet met andere politiediensten te vergelijken, karakter van de dienst waardoor er meer sprake is van onderlinge solidariteit. Naar aanleiding van een dienaangaande vraag van de heer Vleeming antwoordt de ambtenaar dat wel ruimte te zien in dagplanningen, maar dat alleen een modaliteit zekerheid biedt. De voorzitter vraagt of er mogelijkheden worden gezien om via overleg tot oplossingen te komen. De ambtenaar zegt de vraag van de voorzitter te begrijpen. Tegelijkertijd benadrukt de ambtenaar gebaat te zijn met structuur.

De voorzitter informeert of partijen nog behoefte hebben aan verder toelichting of uitleg. Dit blijkt niet het geval te zijn.

III JURIDISCH KADER

Artikel 12a Besluit algemene rechtspositie politie

1. Op aanvraag van de ambtenaar kent het bevoegd gezag een werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.
2. Een werktijdenmodaliteit is een patroon van arbeidstijden dat leidt tot een herkenbaar patroon van vrije tijd, uitgedrukt in uren of in dagen.
3. Indien het bevoegd gezag voornemens is de aanvraag niet of niet volledig in te willigen, vraagt het bevoegd gezag binnen vier weken advies van een door Onze Minister in te stellen Commissie.
4. De Commissie wordt paritair samengesteld en brengt binnen zes weken na ontvangst van de adviesaanvraag een schriftelijk advies uit aan het bevoegd gezag en aan de betrokken ambtenaar.
5. Het bevoegd gezag besluit binnen zes weken nadat het in het vierde lid bedoelde advies is uitgebracht. Indien binnen genoemde termijn nog geen besluit is bekendgemaakt, wordt de aanvraag, voor zover het advies strekt tot toekenning van de aanvraag, door het bevoegd gezag toegekend voor twaalf maanden, ingaande uiterlijk zes weken na dagtekening van het advies.

IV OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Op grond van artikel 12a van het Besluit algemene rechtspositie politie brengt de Commissie advies uit aan het bevoegd gezag en de ambtenaar over het voornemen om de aanvraag tot wijziging van de werktijdenmodaliteit van ambtenaar niet (volledig) in te willigen.

Volgens genoemd artikel kent het bevoegd gezag de door de ambtenaar voorgestane werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich hiertegen verzet. Uit de toelichting op het artikel blijkt dat bij de toets de belangen van de ambtenaar, de dienst en van andere medewerkers van de afdeling in de overwegingen worden betrokken. Bij de afweging van die

belangen zal moeten worden vastgesteld of het bevoegd gezag een dusdanig zwaarwegend dienstbelang heeft dat van hem niet gevegd kan worden dat het bevoegd gezag het verzoek van de ambtenaar inwilligt. De systematiek luidt dat de gevraagde modaliteit wordt toegekend, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.

Een ambtenaar kan volstaan met het indienen van een verzoek, dat klaarblijkelijk niet ontbloomt mag zijn van enige grond – zoals het geval bij de indiening van het verzoek vanwege de vraag naar meer herkenbare vrije tijd. Een inhoudelijke motivering van het verzoek op grond van artikel 12a Barp is niet noodzakelijk. Aan de motivering van het voornemen van het bevoegd gezag om het verzoek af te wijzen, worden hoge eisen gesteld. De zwaarwegendheid van het belang dient door het bevoegd gezag te worden aangetoond.

Verder wijst de Commissie in algemene zin op het volgende.

Bij de toetsing van de adviesaanvragen heeft de Commissie behalve het bepaalde bij artikel 12a Barp ook rekening te houden met relevante wet- en regelgeving op het terrein van arbeidstijden, zoals de Arbeidstijdenwet en daarop gebaseerde regelgeving.

Als het verzoek inzake werktijdenmodaliteiten is gebaseerd op andere wet- en regelgeving, zoals de Wet aanpassing Arbeidsduur, dan is de Commissie voor dat onderdeel niet bevoegd en geeft zij daarover dan ook geen advies.

De adviestaak van de Commissie beperkt zich tot het verzoek om wijziging van de werktijdenmodaliteit. Hieronder wordt verstaan de verdeling van het dienstverband in dagen en uren, zoals de 36-uren van het dienstverband in vier diensten van negen uur per week. De adviestaak van de Commissie sterkt zich niet uit tot de inroostering van de arbeidsuren.

Op grond van de ter beschikking staande stukken en de door partijen gegeven toelichting ter hoorzitting overweegt de Commissie in de voorliggende casus het volgende:

- De Commissie stelt vast dat het bevoegd gezag vindt dat zwaarwegend dienstbelang zich verzet tegen het verzoek van de ambtenaar tot toekenning van de gevraagde werktijdenmodaliteit. De Commissie stelt ook vast dat overleg tussen de ambtenaar en het bevoegd gezag nog niet tot een voor betrokkenen aanvaardbare oplossing heeft geleid.;
- Het bevoegd gezag heeft opgemerkt dat bij de planning van het werk, in samenhang met de inzetbare capaciteit, rekening moet worden gehouden met een veelheid van aspecten: fluctuaties in werkaanbod (belang en urgentie), competenties, middelen, evenredige verdeling van onregelmatigheden en van weekenden, gezondheid en veiligheid van de ambtenaren, de arbeidsvoorwaardelijke randvoorwaarden en regelgeving op het gebied van arbeidstijden;
- De Commissie stelt vast dat het bevoegd gezag hierbij capaciteitsmanagement toepast, waaruit een jaarplan voortvloeit waarin rekening wordt gehouden met verschillende scenario's en met de financiële gevolgen;
- De Commissie stelt vast dat een modaliteit uit meervoudige onbeschikbaarheden kan bestaan;
- Het bevoegd gezag gaat uit van het zoveel mogelijk inwilligen van een structurele modaliteitswens per week en indien daarna nog mogelijk het inwilligen van meerdere structurele wensen. Een ander uitgangspunt is dat verzoeken om vrijaf zoveel mogelijk gehonoreerd moeten kunnen worden;

- Ten aanzien van overleg dient recht te worden gedaan aan de CAO-afspraken om overleg zoveel mogelijk binnen teams te hebben. De Commissie stelt vast dat in de onderhavige zaak het overleg heeft plaatsgevonden op individueel niveau om te komen tot een persoonlijk rooster. Het komt de Commissie voor dat de interne communicatie verbetering behoeft nu dit binnen de teams heeft plaatsgevonden;
- De Commissie stelt vast dat de aard en het werkaanbod van de Dienst Bewaken en Beveiligen bijzonder is. Bijzonder omdat de inhoud van het werk specifieke eisen stelt aan de inzet, de vraag fluctueert wat noodzaakt tot flexibiliteit in beschikbaarheid en inzet van mensen en middelen, er organisatorische beperkingen zijn die verband houden met in geding zijnde staatsveiligheid, beveiliging bijzondere personen en politieke omstandigheden;
- De Commissie constateert dat het toekennen van een of meer modaliteiten in vergelijking met het aanvragen van verlof zekerheid biedt aan de ambtenaar, waartegenover een mate van inflexibiliteit staat voor het bevoegd gezag als het gaat om de planning van opgedragen werkzaamheden. De Commissie stelt ook vast dat verlofaanvragen van de ambtenaar in de meeste gevallen worden gehonoreerd;
- Bij de gevraagde modaliteit van telkens 00.00 tot 24.00 uur op 2 dagen (woensdag en zaterdag) voorziet de Commissie dat het evenredigheidsbeginsel is het gedrang komt.

Dit alles overziend, komt de Commissie tot het volgende advies.

V ADVIES

De Commissie is unaniem tot het oordeel gekomen dat in casu sprake is van een zodanig zwaarwegend dienstbelang, dat aan het bevoegd gezag niet geadviseerd kan worden om het verzoek om toekenning van de werktijdenmodaliteit overeenkomstig het verzoek van de ambtenaar in te willigen.

Den Haag, 12 mei 2014

Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie

Mr. J.Y. Stuitje,
voorzitter

J.A.G. Aarts,
secretaris